

Характеристика найпоширеніших видів внутрішньо шкільного контролю

1. Фронтально-оглядовий контроль планується на початок та кінець навчального року. Бажано охопити цим видом контролю якомога більше вчителів, щоб знати, з якими потенційними можливостями вступає у новий навчальний рік кожний учитель. Для цього контролю характерна одноразовість відвідування з метою загального ознайомлення з роботою педагогічного колективу в цілому і кожного вчителя окремо або з метою вивчення стану адаптації учнівського колективу. Цим видом контролю варто скористатися директору чи заступнику, який уперше починає роботу в даній гімназії, для оперативного знайомства з педагогічним колективом. Учителеві бажано заздалегідь повідомити, коли будуть відвідані його уроки. Результати відвідування обговорюються здебільшого на нараді при директорові, при цьому визначаються конкретні заходи індивідуальної допомоги, які потрібні кожному членові педколективу. Після цього потрібно планувати інший вид контролю, який сприятиме більш глибокому вивченню роботи вчителя.

2. Випереджувальний контроль спрямований на запобігання можливим помилкам учителя. Він особливо ефективний у роботі з молодими педагогами. При цьому виявляються слабкі сторони їхньої діяльності, потенційні можливості, професійні здібності та вміння, організовується робота із запобігання можливим помилкам шляхом взаємодопомоги або самоосвіти.

Випереджувальний контроль може здійснюватися за такими напрямками:

- а) допомога вчителю в поглибленні наукових та методичних знань (самоосвіта, курсова підготовка);
- б) вжиття заходів щодо раціоналізації умов праці вчителя;
- в) розширення форм громадського й адміністративного впливу.

Пам'ятаючи, що здібності до педагогічної діяльності розвиваються, як правило, в процесі самої діяльності, здійснюючи випереджувальний контроль, варто допомагати вчителю в моделюванні уроку, тобто забезпечувати так звану конструктивну діяльність. Це — один зі шляхів запобігання можливим помилкам з боку вчителя.

3. Персональний контроль - припускає вивчення й аналіз педагогічної діяльності окремого вчителя (в процесі вивчення стану викладання предмета, у період атестації медпрацівника тощо). У ході персонального контролю комісія вивчає відповідність рівня компетентності працівника відповідно до вимог його кваліфікації, професіоналізму та продуктивності: рівень обізнаності вчителя в основах теорії педагогіки, психології та вікової фізіології; змісту базового компонента предмета, що викладається; у методиках навчання та виховання; уміння створювати комфортну атмосферу в освітньому процесі; уміння застосовувати у практичній діяльності широкий набір методів, прийомів і засобів навчання; елементарні методи та засоби педагогічної діагностики; основні форми диференціації контингенту учнів; основні методи формування й розвитку пізнавальної та комунікативної культури учнів; рівень оволодіння вчителем педагогічними технологіями, найбільш ефективними формами, методами та прийомами організації педагогічного процесу; рівень підготовки учнів; збереження контингенту учнів.

При оцінці діяльності вчителя враховується:

- виконання державних програм у повному обсязі (проходження матеріалу, проведення практичних робіт, контрольних робіт, екскурсій тощо);
- рівень навчальних досягнень учнів;
- ступінь самостійності учнів;
- диференційований та індивідуальний підхід до учнів у процесі навчання;